

Samoupravljanje potrebuje v jadra nov veter

27. junija 1950 je zvezna skupščina sprejela zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj. S tem smo uzakonili delavsko samoupravljanje in izročili tovarne delavcem. Uzakonjena je bila ideja, h kateri je od vsega začetka težil organiziran delavski razred. Pričakovanja delavcev so bila velika, ponekod so ta datum uveljavili celo kot praznik delovnih kolektivov. Začel se je zgodovinski proces odmiranja države.

Osemindeset let po tem zgodovinskem koraku lahko rečemo, da je samoupravljanje vendarle zraslo v civilizacijsko alternativo sodobnega sveta. Na svojstvene načine so ga začeli uveljavljati tudi v industrijsko razvitem zapadnem svetu in prav tako v deželah realnega socializma. Seveda je svet ves čas pozorno spremljal »jugoslovanski eksperiment«, v katerem se je proizvajalec prvič znašel v položaju izvajalca in upravljalca.

V tem procesu smo do danes iskali nove in nove poti družbeno-ekonomske preobrazbe. Po prvih spodbudnih korakih so pričele nastajati razpoke predvsem v gospodarski učinkovitosti. To pa je povzročilo, da se je poslabšal tudi položaj delavcev. Možnosti, da bi si odgovorno in samoupravno krojili svoj gmotni položaj, so iz dneva v dan skromnejše. Vpliv države je čedalje močnejši in nič ne kaže na odmiranje.

Zastoj v samoupravljanju je dejstvo, s katerim se soočamo v sedanjem trenutku. Materialne možnosti za razvoj in tehnološko preobrazbo niso rožnate. Vlada, pa tudi številne gospodarske in znanstvene asociacije mrzlično iščejo izhod iz krize. V krojenje pogojev gospodarjenja in življenja se je ponovno vmešal tudi mednarodni denarni sklad, na katerega pogoje smo v težki stiski zadolženosti, hočeš nočeš, morali pristati. Res je, da naj dosedanja gospodarska pot ni ravno vodila v »svetlo prihodnost«, zato je bila gospodarska in družbena prenova neizogibna. Cilji nove reforme vendarle nakazujejo svetlo točko neke daljše perspektive, kolikor jih bomo seveda uspeli uresničiti. Pot do ciljev bo izredno težka in naporna, še posebno na socialnem področju. Zato tudi ne čudi dejstvo, da so delavci vse bolj kritični do napak preteklega obdobja.

Ob tem pa se vsi zavedamo nujnosti, da je administrativno urejanje razmer kratkotrajna rešitev in da naša perspektiva ni v vračanju na državno etatiistični model gospodarjenja. Tudi prihodnost je v samoupravljanju in uveljavljanju demokracije, tržno naravnani ekonomiji, v tem, da z odločnim vključevanjem znanosti pospešimo prehod v inovativno moderno družbo. Potrebujemo učinkovito gospodarsko in družbenopolitično prenovu, ki bo krojila usodo delavskega razreda in mu omogočila, da bo sam odločal o svoji usodi.

Istčasno pa je potrebno strokovno in sistematično analizirati tudi sistem samoupravljanja v sedanji razvojni fazi, saj se nam je, nekoliko nekontrolirano, razvil v nekatere nepotrebne in tudi predrage razsežnosti. Racionalizacija samoupravljanja pa ne pomeni odrekanja delavcev temu, da se dogovarjamo in odločamo o temeljnih razvojnih vprašanjih in gospodarskih gibanjih. Smotno bo treba opredeliti, katere so samoupravne in katere poslovodne odločitve, in uveljavljati odgovornost za njihovo izvajanje.

Porajajoče se dvome o tem, da je možno doseči učinkovito gospodarstvo v sistemu socialističnega samoupravljanja, bomo presegli z rezultati. Ti pa bodo tudi osnova za nadaljnji gospodarski in samoupravni razvoj, za bolj humano življenje in medčloveške odnose. Pred seboj imejmo cilj, da bi lahko čimprej skovali in uresničevali geslo po meri delavcev: »Zrite v svetlo prihodnost!«.

Martina Kralj

Pogled na reko Savo pri Kresnicah (foto: M. J.)

Asfaltna prevleka do Dolenjske

Vojaki pomagajo graditi partizansko magistralo

Na odseku ceste Pusti Javor — Temenica že nekaj dni brnijo gradbeni stroji. Vojaki — inženirci iz VP Celje pomagajo pri rekonstrukciji in usposobitvi bodoče partizanske magistrale.

Na gradbišču se bodo zadrževali dobra dva meseca in opravili ogromno koristnega dela. O njihovem življenju na trasi bomo pripravili obširnejšo reportažo, ki jo bomo objavili v eni naslednjih številčk našega glasila.

J. S.

Občinski odbor ZZB NOV Litija, Okrožni odbor OF nekdanjega Litijskega okrožja in krajevna organizacija ZZB NOV Jevnica

VABIJO

borce, aktiviste, delovne ljudi in občane na osrednjo občinsko proslavo v počastitev dneva borca v nedeljo, 3. julija 1988, v Jevnici.

Program proslave:

- ob 8. uri — tradicionalni orientacijski pohod
- ob 11. uri — osrednja proslava pri osnovni šoli
  1. slavnostni govor
  2. podelitev priznanj za tradicionalni orientacijski pohod
  3. kulturni program

Ob tej priliki bomo obeležili 45. obletnico formiranja partizanskega — civilnega taborišča in 40. obletnico ustanovitve borčevske organizacije.

Po proslavi bo tovariško srečanje.

Vabljeni!

Srečanje rejnikov

Center za socialno delo Litija je organiziral srečanje rejnikov v Gabrovki. Za Gabrovko smo se odločili, ker je tam v rejniških družinah večina otrok iz naše občine. Povabili smo rejnice in rejnike vseh tistih otrok, ki so v reji v letošnjem letu in za njih krije rejnino Občinska skupnost socialnega skrbstva Litija, t.j. 23 otrok.

V Osnovni šoli Gabrovka so nam prijazno pripravili prostor za srečanje in pa malico.

Z udeležbo na srečanju smo lahko zadovoljni. Prišli so rejniki in rejnice iz Gabrovke, Moravč, Lukovca, Brg-

vseh 14 rejniških družin. Bilo je lepo, sončno aprilsko popoldne, in so si kljub temu mnogi odtegnili čas od kmečkih opravil in se udeležili srečanja.

Srečanje je bilo izobraževalno in družabno. Je nov način dela, na katerega se moramo še vsi skupaj navaditi.

V Centru za socialno delo smo se odločili, da začnemo z rednim izobraževanjem rejnic in rejnikov. K sodelovanju smo povabili psihologinjo tov. Dragico Mravlja. Imela je pre-

leza, Zagozda pri Dolah, Šmartnega, Zavrstnika, Vač, Litije in Vrhnike. Vabilu se niso odzvale 3 rejnice iz Ljubljane. Opravičile so odsotnost. Iz naše občine je udeležba zagotovila

davanje z naslovom Otrokov razvoj in njegove čustvene potrebe. Govorila je o pomembnosti vloge rejnikov pri vzgoji, sprejetosti rejca ob prihodu v družino, ljubezni, pomemb-

Mladi v SLO

Tradicionalno tekmovanje mladih v znanjih in spretnostih SLO in DS je bilo v naši občini izvedeno v mesecu maju. Sodelovalo je 11 ekip iz litijske, šmarske, gabrovške, dolske in vaške osnovne šole.

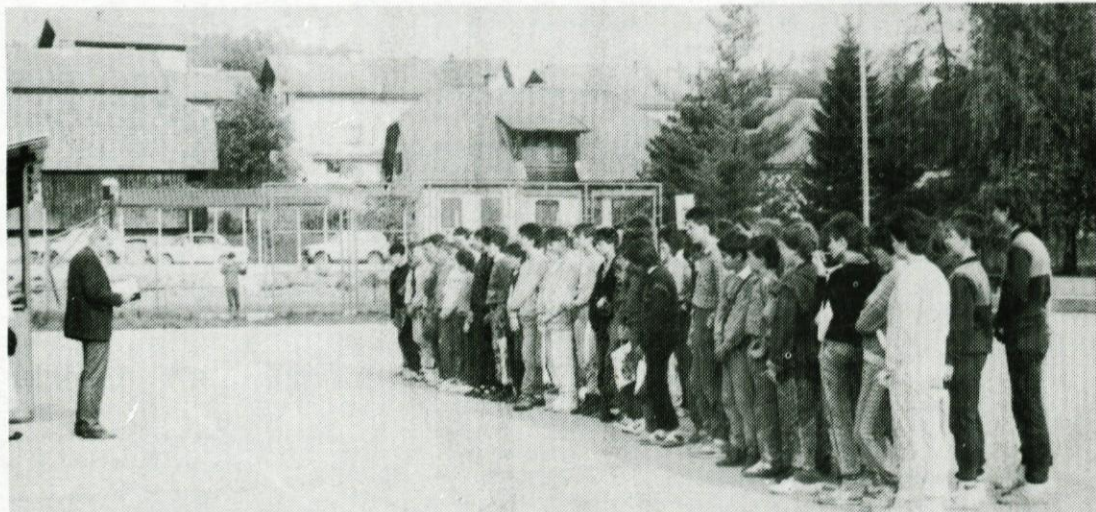
Mladi tekmovalci so se skupaj s svojimi mentorji 18. maja zjutraj zbrali pred Osnovno šolo Šmartno, kjer jih je pozdravil sekretar OK SZDL Litija. Po seznanitvi s pravili tekmovanja so se še nekoliko pomenili s svojimi mentorji in potem odšli na opravljanje nalog. Tekmovanje je obsegalo: teoretična znanja (reševanje testov — vprašanja s področja civilne zaščite s poudarkom na protipožarni zaščiti), orientacijo in topografijo, prometno vzgojo, obeležja NOB, prvo pomoč (praktična in teoretična znanja), poznavanje zdravilnih in užitnih rastlin, streljanje s puško, orientacijski tek in gašenje z vedrovko. Tekmovanje je spremljal in nadzoroval pripravljalni odbor, ki je za posamezna tekmovalna področja na delovnih točkah določil ustrezno usposobljene ocenjevalne ekipe in posameznike.

Tekmovanje se je končalo na Osnovni šoli Litija, kjer je bila tudi razglasitev rezultatov s podelitvijo pokala najboljši ekipi ter priznanj vsem sodelujočim ekipam. Na tekmovanju so se

najbolje odrezali osnovnošolci iz Osnovne šole Šmartno, saj so zasedli prvo in drugo mesto, tretji pa so bili osnovnošolci iz Gabrovke.

Prvi dve ekipi iz Osnovne šole Šmartno sta se udeležili regijskega tekmovanja v Ivančni gorici, kjer sta med 25 ekipami zasedli 8. in 16. mesto.

Marina Krnel, foto: B. B.

Veliko zanimanje za letovanje

Za letošnje letovanje v Mladinskem zdravilišču in okrevališču na Debelem rtiču pri Kopru je med starši izredno zanimanje. Še nikoli doslej se ni zgodilo, da bi morala Občinska skupnost otroškega varstva Litija, ki je organizatorica letovanja, zaprositi za dodatna mesta, kot je to storila letos. Kljub temu ne bo mogoče sprejeti vseh prijavljenih učencev, zato je komisija za letovanje sklenila, da bodo imeli prednost pri letovanju otroci, ki jih je priporočila zdravstvena služba, šolarji iz nižjih razredov in tisti posamezniki, ki s starši ne bodo šli na morje. Za desetdnevno bivanje na morju bodo starši prispevali po lestvici — glede na dohodek na družinskega člana — od 40.500 do 124.000 dinarjev. Občinski odbor Rdečega križa Litija pa bo tokrat omogočil brezplačno letovanje za 23 otrok iz socialno šibkih družin.

Boris Žužek

nosti igre pri otrocih, pogovoru med rejnico in rejncem, predvsem pa o pomembnosti izražanja čustev. Vsebinsko predavanja je psihologinja povedala na preprost, razumljiv način, tako da je bilo dostopno vsem. Rejniki so se po končanem predavanju sproščeno pogovarjali o veselju in delu z otroki.

Socialna delavka je na kratko povedala rejnikom o pomenu rejništva in pa o razvoju rejništva v SR Sloveniji. Predstavila jim je Rejniški glasnik, ki ga izdaja Center za socialno delo Domžale. Oglledali so si revijo Otrok in družina, ki so jo tudi prejeli po 1 izvod.

Rejniki so jo sprejeli z zaniman-

jem. Dogovorili smo se, da jo bodo vsaj občasno prejeli na dom, odvisno od vsebine v posamezni številki.

Srečanje je idealna priložnost za izmenjavo medsebojnih izkušenj rejnic in rejnikov. Otroci, ki živijo v teh družinah, so različni, vsak zahteva svoj pristop in svoj način pri reševanju morebitnih težav.

Na srečanju je bila poudarjena nujnost izobraževanja rejnic in rejnikov, saj bodo s tem lažje opravljali težko in odgovorno nalogo varstva in vzgoje otrok. To pa bomo lahko dosegli le s skupnimi prizadevanji in z dobro povezavo med strokovnimi delavci in rejniškimi družinami.

Danica Kolšek

Počitnice in varnost otrok

V počitnicah se iz leta v leto povečuje število prometnih nezgod, v katerih so udeleženi otroci in mladoletniki. Posebno so v tem času ogroženi mladi kolesarji in vozniki koles z motorjem.

Ob koncu šolskega leta so šole opozorile otroke in starše, kako naj ravnajo, da bodo počitnice minile brez poškodb ali hujših posledic. Sedaj smo na vrsti mi — starši.

Otroci so večji del dneva sami. V otroški razigranosti in nagajivosti radi pozabijo na dogajanje okoli sebe. Posledice takega obnašanja so kaj hitro tu.

STARŠI! Otroka vsak dan opozorite na nevarnosti, ki nanj prežijo na cesti ali pri igri ob njej.

VOZNIKI! Pri vožnji posebej pazite na otroke! Predvidevajte, da otrok lahko nenadoma skoči pred vozilo oz. nepredvidno zavije predenj. Vožnjo prilagodite razmeram na cesti!

Le ob upoštevanju navedenih dejstev bodo poletni dnevi prijetni za nas vse, otroci pa se bodo zdravi in spočiti vrnili v šolske klopi.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

Iz dela občinske skupščine Litija v maju 1988

I. Skupščinski zbori (družbenopolitični zbor, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, skupaj imajo 70 delegatskih mest) zasedajo povprečno enkrat mesečno, sklicujejo pa jih po dogovoru s predsednikom Skupščine občine Litija Mirkom Kapljo predsednik družbenopolitičnega zbora Janez Lukač, predsednica zbora združenega dela Vida Vuković in predsednik zbora krajevnih skupnosti Ivan Godec.

Pri občinski skupščini so ustanovljene skupščinske komisije, kot npr. statutarno pravna komisija, komisija za varstvo okolja, komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve in komisija za družbenoekonomske odnose. Pred zasedanjem zborov občinske skupščine komisije obravnavajo zadeve, vsaka s svojega delovnega področja, ter delegate pred sejo obveščajo o svojih strokovnih stališčih glede na predlagana gradiva. Zadeve, ki se obravnavajo v občinski skupščini, so določene s statutom občine Litija, (Ur. l. SRS, št. 23/86, 16/87), na dnevni red pa jih najpogosteje predlagajo resorni organi občinskega izvršnega sveta, ki skrbijo za stanje, vsak na svojem temeljnem področju, za katerega so bili ustanovljeni, kot npr. komite za planiranje in gospodarstvo, komite za varstvo okolja in urejanje prostora, uprava inšpekcijskih služb, uprava za družbene prihodke itd.

II. V mesecu maju tega leta so zbori obravnavali naslednje aktualne teme:

1. Ustavne spremembe:

Javna razprava, ki jo je vodila OK SZDL Litija, je bila v zborih sprejeta s splošnimi pripombami ter tudi pripombami k posameznim ustavnim amandmajem.

2. Poročilo Postaje milice Litija, ki je bilo podrobno objavljeno v Delegatskem obveščevalcu, so zbori skupaj s stališči izvršnega sveta sprejeli.

3. Sprejet je bil Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o rokih in načinu čiščenja kurilnih naprav ter o meritvah dimne ali druge emisije kurišč, kar pomeni, da bo v bodoče veljal pravilnik, ki ureja enako tematiko za področje celotne republike Slovenije. Natančnejša informacija bo objavljena tudi v tem glasilu.

4. Sprejet je bil Odlok o sprejetju prostorsko-ureditvenih pogojev za območje Litije in Šmartna. Prostorsko-ureditveni pogoji prikazujejo možne prostorske ureditve s prikazi meril in pogojev za posege v prostor, za dopolnilno stanovanjsko gradnjo, kot so prizidave, nadzidave in adaptacije obstoječih stanovanjskih objektov, za nadomestno gradnjo dotrajanih stanovanjskih objektov, prizidave garaž in zidanih drvarnic, za spremembo namembnosti obstoječih objektov, za gradnjo individualnih stanovanjskih

objektov, za gradnjo gospodarskih in drugih objektov v kmetijske namene itd.

5. Sprejet je bil osnutek Odloka o sprejemu sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za Kresnice, kar pomeni, da je odlok v enomesečni javni razpravi in na katerega so še možne pripombe pred izdelavo predloga odloka. Dokumenti so razobešeni v prostorih obč. skupščine in KS Kresnice.

6. Sprejet je bil Odlok o pripravi sprememb in dopolnitev dolgoročnega in družbenega plana občine Litija.

7. Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela pa sta obravnavala tudi informacijo o gospodarjenju OZD za obdobje od 1. 1. do 31. 3. 1988. Zbor združenega dela je glede informacije med drugim sprejel ugotovitev, da podatki niso vzpodbudni in vzbujajo zaskrbljenost.

8. Vsi trije zbori so za namestnike temeljnega javnega tožilca izvolili: Mirka Vrtačnika, Stanka Rapeta in Barbaro Brezigar.

III. Občinska uprava inšpekcijskih služb je komisiji za varstvo okolja pri SO Litija poslala naslednje odgovore v zvezi z analizo vode v litijskem vodovodu. V letu 1988 je bilo na mestnem vodovodu Litija-Šmartno odvzetih 12 vzorcev za kemično analizo ter 22 vzorcev za bakteriološko analizo.

Vzorci so bili odvzeti na dveh zajetjih v Reki Gozdu, na črpališču ob Ljubljanski cesti ter na različnih mestih vodovodne mreže. Izvidi kemičnih vzorcev so neoporečni, trije vzorci pa so bili bakteriološko oporečni. Strokovna študija o litijskem vodovodu, katero je pripravil v letu 1987 Zavod za socialno medicino in higieno Ljubljana, vključuje tudi sanacijo vodovodnega omrežja, h kateri se bo pristopilo v letošnjem letu, pojavljanje občasne bakteriološke oporečnosti vode pa ne dovoljuje prenehanja kloriranja vode.

IV. Izvršni svet SO Litija je na svoji redni 45. seji sprejel Odlok o spremembi in dopolnitvi odredbe o delovnem času občinskih upravnih organov in strokovnih služb, ki velja z 31. 5. 1988 in določa delovni čas upravnih organov in strokovnih služb SO Litija. Delovni čas je premakljiv za prihod delavcev na delovno mesto med 7. uro in 7.30 ter odhod od 15. ure do 15.30 oz. v sredo od 17. ure do 17.30. Uradne ure za stranke so v ponedeljek in petek od 7.30 do 10. ure in od 11. do 15. ure, v sredo pa od 7.30 do 12. ure in od 14. do 17. ure.

J. Konjar

Občinsko gasilsko tekmovanje

V soboto, 28. maja 1988, so se zbrale na občinskem gasilskem tekmovanju v gasilsko športnih disciplinah ekipe mladih gasilcev pionirjev in pionirk ter gasilcev mladincev in mladink iz občine Litija, da preskusijo svoje znanje in športno srečo na tekmovanju. Tekmovanje je potekalo na poligonu pri kegljišču in samskem domu v Litiji. Organizacijske priprave in izvedbo tekmovanja sta uspešno izvedli Gasilsko društvo Litija in Občinska gasilska zveza Litija.

Pionirji in pionirke so tekmovali v dveh skupinah — mlajši od 7—10 let v A skupini, starejši od 10—14 let v B skupini. Tekmovalne discipline so bile prirjene njihovi starosti. Prav zanimivo si je bilo ogledati, kako zavzeto so pionirji sodelovali na tekmovanju, in poslušati njihovo navijanje in bodrenje za svoje sošolce. Na tekmovanju je sodelovalo 9 ekip pionirjev A skupine in 7 ekip pionirjev B skupine.

Mladinci in mladinke — gasilci so se pomerili v bolj zahtevnih gasilsko športnih panogah. Na tekmovanju se je razvil pravi boj za točke in za osvojitve čim višjega mesta.

Ekipe gasilskih desetih pionirjev in

mladincev so se po osvojenih točkah na tekmovanju uvrstile takole:

PIONIRJI »A«

	točk
1. GD VAČE	932
2. GD KRESNICE	931
3. GD SAVA	930
4. GD JEVNICA	928
5. GD DOLE	926
6. GD LITIJA	912
7. GD ŠMARTNO	905

PIONIRKE »A«

	točk
1. GD DOLE	929
2. GD SAVA	923

Glede na število doseženih točk lahko sklepamo, da je osvojeno znanje pionirjev na področju požarnega varstva in preventivne odlično, kar nam pokažejo razlike osvojenih točk posameznih ekip. To naj bo vzpodbuda za nadaljnje delo vseh mentorjev v pionirskih društvih Mladi gasilec po osnovnih šolah, kajti prav njihovo delo v GD s pionirji je odraz pravih pristopa k vzgajanju mladih za požarno preventivo, požarno varnost in nasploh v dejavnosti

splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite.

Pohvalno je tudi delo mentorjev GD Sava in Litije, ki so nastopili s svojimi ekipami na tekmovanju v povprečni starosti 8 let in pol.

PIONIRJI »B«

	točk
1. GD JABLANICA	843
2. GD SAVA	825
3. GD VAČE	823
4. GD JEVNICA	815
5. GD POLŠNIK	789
6. GD DOLE	751

PIONIRKE »B«

	točk
1. DOLE	675

MLADINCI

	točk
1. GD VAČE	900
2. GD JABLANICA	811
3. GD JEVNICA	805

MLADINKE

	točk
1. GD JABLANICA	843
2. GD JEVNICA	812
3. GD VAČE	788

Skupno je na občinskem gasilskem tekmovanju za pionirje in mladince sodelovalo 22 ekip (220 tekmovalcev).

Prvouvrščene ekipe so prejele pokale, vse sodelujoče pa priznanje. Najmlajši ekipi A (GD Sava in Litija) pa sta bili deležni še posebnega sladkega darila, ki naj bo nadaljnja vzpodbuda za sodelovanje.

Tudi člani in članice GD v občini Litija so se izobraževali v obliki praktičnih vaj v svoji KS. Izvedene vaje so pokazale, da se je v vaje vključilo veliko več članov in članic GD, kot bi jih sicer sodelovalo na tekmovanju, in da so na vajah v 6 krajevnih skupnostih uspešno sodelovale tudi gasilske enote civilne zaščite KS.

Na tem mestu je treba pohvaliti GD Vače, GD Šmartno, GD Jablanica, GD Polšnik in GD Liberga, ki so pripravila in odlično izvedla vaje z vsemi možnimi elementi reševanja. Omeniti pa moramo tudi to, da vaj niso uspeli realizirati v GD Kostrevnica, GD Štangarske Poljane, Sobrača in GD Breg.

Tako so gasilska društva v občini Litija uspešno izpolnila svoj načrtovani plan izobraževanja za prvo polovico leta 1988.

BRANKO OJNIK

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Pričel je izhajati lokalni časopis

V KS Vače je pričel izhajati in seznanjati krajanje o dogodkih in odmevih lokalni časopis Razgled. Zanj smo se odločili zato, ker smo že večkrat ugotovili, da so bili krajanje napačno ali pa sploh niso bili seznanjeni z dogodki in delom v KS, s krajevno samoupravo, gradnjo poslovne stavbe, letnim programom komunalnih in drugih del, aktivnostmi naših društev, pomembnimi obletnicami, prireditvami...

Bilten, ki bo izhajal vsake tri mesece, bo vseboval informacije o dogodkih, akcijah, opravljenem delu. Opozarjal bo na predvidena dela in naloge. S tem bomo dosegli tudi večje neposredno obveščanje o sprejetih odločitvah v naši družbenopolitični skupnosti in o dogajanjih nasploh.

Uredniški odbor ureja glasilo ljubiteljsko pod pokroviteljstvom KK SZDL in s pomočjo nekaterih delovnih organizacij ter naše šole, ki nam na podlagi naših prošenj pokrivajo sicer minimalne materialne stroške.

Vsem, ki aktivno sodelujemo pri urejanju in vsebini glasila, bo trud poplačan, če bo bilten krajanom všeč, če ga bodo radi prebirali, nam pa ponudili ideje za njegovo obogatitev.

Č-S

Srečanje s pobrateno KS Tabor

Vsakoletno tradicionalno srečanje krajanov KS Vače s krajanje pobratene KS Tabor je bilo v nedeljo, 22. maja 1988, v Spodnji Slivni.

Srečanje je potekalo v prijetnem prijateljskem vzdušju. Ob prihodu so gostje položili lovorjev venec k spomeniku NOB nad Vačami, krajanje naše krajevne skupnosti pa so jim poklonili odliček vaške situle.

Za kulturni del srečanja so poskrbeli učenci OŠ Vače in pevci KUD Vače pod vodstvom tov. Matija Streharja. Kot običajno je kulturnemu delu sledil zabavni, kjer so se izkazali Ržiški fantje.

Srečanje s pobrateno KS Tabor je že šesto po vrsti. Udeleženci vsakoletnih srečanj spremljajo razvoj našega kraja, zanimajo jih problemi, s katerimi se srečujemo na vasi. Mnenja so, da se Vače, posebno zadnja leta, hitro razvijajo. Ob vsakem ponovnem srečanju je v naši krajevni skupnosti kaj novega. Zadnja leta urejamo infrastrukturo, kolikor nam dopuščajo finančna sredstva. Izboljšana infrastruktura pa je gotovo pogoj, da se bodo naši otroci odločali za življenje na vasi.

Ob koncu srečanja smo sklenili, da se prihodnje leto sedmič srečamo na Vačah. Predstavniki KS Tabor so nam tudi obljubili finančno pomoč pri gradnji večnamenskega objekta na Vačah.

Pavel Hiršel

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

O osnutku sprememb ustave SFRJ

Aktiv zveze rezervnih vojaških starešin (ZRVS) Kresnice, ki deluje na območju KS Kresnice, Ribče, Jevnica, Hotič in Vače, pripravi vsakoletni program dela, ki ga izvaja poleg občinskega programa. V okviru svojega programa je organiziral v soboto, 14. maja letos, na Vačah razgovor o osnutku sprememb in dopolnitve Ustave SFRJ.

Uvodno razlago je podal tov. Pavel Smolej, ki je poudaril, da obsegajo amandmaji tri sklope:

- družbeno-ekonomske odnose,
- politični sistem in
- stanje v federaciji.

Po ugotovitvah iz razprav v občini Ljubljana Šiška, ki so istovetne poročilom občinske konference SZDL Litija o predlogih in pripombah k osnutkom amandmajev k Ustavi SFRJ je bilo ocenjeno, da je pretežni del prvega sklopa sprejemljiv. Zlasti teze, ki obravnavajo družbeno lastnino, večjo samostojnost OZD, tržne zakonitosti, vlaganje tujega kapitala, zemljiški maksimum, drobno gospodarstvo in podobno.

V sklopu politični sistem niso predvidene bistvene spremembe, zato jih je potrebno dodelati in popraviti, posebej neskladja pri delovanju krajevnih skupnosti. V mestih, kjer je urejeno njihovo financiranje, naloge pa niso obsežne, za razliko od podeželskih, ki so po obsegu velike in imajo malo prebivalcev. Naloge slednjih pa so izredno velike na področju komunalnega gospodarstva.

Tretji sklop amandmajev, ki so naravnani k večji centralizaciji in kršijo suverenost republike, je treba v celoti odkloniti. K razgovoru so bili vabljeni poleg članov organizacije tudi drugi vaščani. Navzoči so pozdravili izvajanja tov. Smoleja, vendar v dvomu ali je umestno dajati pripombe in priporočila, ker se na koncu vse uredi po svoje.

Za konec še tole: večkrat smo na naših sestankih razpravljali, kdaj in katera ura bi

bila primerna za izvedbo razgovorov ali predavanj, da bi bila udeležba večja. Doslej tega še nismo ugotovili. Tudi ta sobota je bila za nekatere ponesrečena, ker je bila v skupščini Jugoslavije razprava o zaupnici Zveznemu izvršnemu svetu. Ugotavljamo pa, da to ni bil edini razlog, saj smo po razgovoru ugotovili, da je bilo v bližnji gostilni približno toliko gostov, kot je bilo sodelavcev na razgovoru.

Aktiv ZRVS Kresnice

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Prvomajsko srečanje na Goliščah

Na vrhu naselja Golišče je bilo letos že peto tradicionalno prvomajsko srečanje delovnih ljudi in občanov KS Kresnice in KS Jevnica. Ob tej priliki je bilo svojemu namenu izročeno vodovodno omrežje (zajetje, zbiralnik, črpalnica, rezervoar, raztežilnika in 5 km cevovoda) za naselje Golišče, del naselja Veliki Vrh in Kresniški Vrh. Projektno-tehnično dokumentacijo sta izdelala SCT, TOZD Projekt, in Geološki zavod v Ljubljani. Vrednost investicije znaša približno 20.000.000.— din. Sredstva so bila zagotovljena od območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava, III. krajevnega samoprispevka in uporabnikov.

Pomemben delež v investiciji je tudi prostovoljno delo uporabnikov. Gradbena dela je uspešno opravila KOP Komunala Litija. Navedeni vodovodni sistem bo omogočil uporabnikom širšega območja Golišče urejeno preskrbo z vodo in zadostne količine požarne vode. Omeniti moramo, da je bil sedanji način vodooskrbe le preko kapnic in

neurejenih individualnih zajetij.

Simbolično izročitev navedenega vodovoda je opravil tov. Stane Hrovat — predsednik skupščine OVS Ljubljana-Sava. Zaslužnim za omenjeno pomembno pridobitev so bila izročena priložnostna priznanja, ki jih je izdelal obrtnik — kotlar Jože Godec iz Jevnice.

Prvomajskega srečanja, združenega z otvoritvijo vodovoda, se je udeležilo preko 500 delovnih ljudi in občanov z območja KS Kresnice in KS Jevnica, pa tudi iz Litije.

V kulturnem programu so sodelovali pevci KUD Jevnica in KUD Svoboda Kresnice, učenci POŠ Jevnica in mladina. Prisotne je pozdravil Jože Godec — predsednik KO SZDL Jevnica.

Tovariško srečanje je ob lepem vremenu in prijetnem vzdušju trajalo do poznih večernih ur.

Radostno in odlično smo si ob slovesu izrekli: Nasvidenje 1. maja 1989.

Slavko Rokavec, foto: R. S.

Razstava domače obrti

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

Piše:
Joža Cajnko

Delovanje mladinske organizacije v okraju Kresnice

V okviru OF so se na našem področju hkrati razvijale tudi mladinska, pionirska in Skojevka organizacija, ki so pod vodstvom aktivistov OF pokazale veliko požrtvovalnost in borbeno pripravljenost pri opravljanju številnih nalog. Prav naslonitev na mlade sile — čeprav se s tem nekateri starejši aktivisti niso strinjali — je poleg množične podpore vseh naprednih ljudi dala izredno življenjsko silo in množičen razmah NOG.

V letu 1941 na področju okraja Kresnice še ni obstajalo organizirano delovanje OF, pač pa le posamezni zaupniki in simpatizerji OF. Nekaj posameznikov pa je bilo že organiziranih v drugih krajih (Ljubljani, Zalogu itd.), ki so po zopori meje ostali na tem področju ali se kasneje vrnili v te kraje. Začeli so pridobivati simpatizerje OF predvsem med mladimi, jim pripovedovati o organiziranosti v Ljubljanski pokrajini ter nujnosti odpora proti okupatorju.

Mladine ni bilo težko pridobiti za sodelovanje, saj je okupator takoj 1941. leta začel s terorjem. Preganjal je učitelje, duhovnike in ostalo inteligenco, aretirati in zapiral ljudi za najmanjše prekrške.

Tako sta bila že 28. 6. 1941. leta aretirana 19-letna Ludvik Vehovec iz Kresnic in Janko Mahkovec iz Kresniških Poljan, ko sta se napotila v Litijo. Vzrok za aretacijo je bil rdeč nagelj v gumbnici Ludvika Vehovca, ki je sicer komajda vedel za organizacijo OF. Iz litijskih zaporov sta bila odpeljana v Begunje na Gorenjskem, kjer je bil Ludvik zverinsko mučen. 28. 12. 1941 so oba zaradi pomanjkanja dokazov poslali na prisilno delo v Pescheldorf na Koroško, od koder je Ludvik 3. 1. 1943 pobegnil in 6. 1. 1943 vstopil v NOV, Janko pa je bil poslan na rusko fronto. Ob dopustu februarja 1941. leta pa je vstopil v NOV.

Zaradi takšnega početja okupatorja so bili prebivalci v teh krajih ogorčeni in so vse bolj simpatizirali z OF.

Sredi poletja 1942 sem se vrnila iz Ljubljane, kjer sem bila že 1941. leta organizirana v odboru OF v tovarni

Eifler. Takoj sem se povezala s Francem Udovičem — Florjanom iz Senožeti in nadaljevala z delom.

Jeseni 1942. leta je bil v Jevnici ustanovljen odbor OF, kar bo sicer opisano v drugih poglavjih. V tem odboru je bil zadolžen za delo z mladino tudi Ciril Godec.

Prvi ilegalni politični delavci so prišli na desni breg Save s kamniškega in litijskega področja. Novembra in decembra l. 1942 je prišla na desni breg Save tudi mladinska aktivistka Vera Šlander — Lojzka, ki se je 14 dni zadrževala na področju Jevnice in med drugim zadolžila za delo z mladino v Jevnici Cirila Godca in Jožo Koncilija za Kresnice.

V tem sestavku bom povedala, kdaj so bile ustanovljene mladinske in skojevske organizacije v posameznih krajih kresniškega okraja, kdo jih je ustanovil in kdo so bili člani. S tem pa ni rečeno, da niso nekateri posamezniki že pred tem sodelovali s posameznimi aktivisti — ilegalci OF. Mladinci so namreč že pred formalno ustanovitvijo mladinskih organizacij izvedli več pomembnih akcij, ki so naletele na velik odmev pri ljudeh in tudi okupatorju niso ostale neopažene. Naj naštejemo nekaj primerov:

Ob kapitulaciji bivše jugoslovanske vojske je več prebivalcev, predvsem mladincev, skrilo orožje in strelivo, da ga ni dobil okupator. Sprva so ga namenili za lastno obrambo, pozneje, ob razvoju NOG, pa jim je prišlo prav, da so se lahko z orožjem v roki pridružili partizanom. 6. 1. 1943 in nekaj dni kasneje se je to pokazalo, ko je približno 40 mladincev iz tega okraja odšlo v NOV, večina je bila že oborožena, nekateri pa so orožje že prej oddali partizanom.

Skrivanje orožja je bilo zelo nevarno, saj je za te primere okupator grozil s smrtno kaznijo.

Po janski bitki 21. 5. 1942 so dobili nekateri mladinci in zaupniki nalogo, da pregledajo teren, kjer je bila bitka, in ugotovijo, če ni kje ostal kak ranjenec, strelivo, orožje ali drug vojni material.

raut, narodni heroj, član CK ZK Slovenije. Od tedaj je ves čas do izdaje 30. 8. 1942 aktivno in organizirano delal za NOG. Ob izdaji je pred Nemci pobegnil in se prve dni septembra vključil v Moravško četo. Postal je ugleden bорец in tovariš. Kmalu je postal član KP. V četi je bil vodnik 1. voda. Ko je 17. novembra 1942 padel komandir čete Ivan Remic-Lovec, doma iz Nazarij v Savinjski dolini, je naslednji dan postal komandir 1. čete v Moravškem-Zasavskem bataljonu.

Ob veliki nemški ofenzivi, ki je imela v načrtu obkoliti in uničiti bataljon, se je ta premaknil iz bližine Zasavske gore — Roviškovca, na širši manevrski prostor. Bataljon je v kolovraški rebrbi pri Kolovratu 26. 2.

6. 1. 1943, na večer pred odhodom fantov (letnikov 1922—24), ki so imeli poziv za v nemško vojsko, so mladinke iz Kresniških Poljan in mladinci iz Kresnic organizirali v Kresniških Poljanah pri Slapničarju zabavo, da so organizirano odšli v NOV. To sta v svojih prispevkih že opisala Franc Koncilija in Ciril Godec, ki sta v tej akciji tudi sama sodelovala. Ta akcija je imela na tem področju neprecenljiv pomen za nadaljnji razvoj NOG, saj so se vsi svojci, sorodniki in prijatelji opredelili za pomoč in sodelovanje z NOG. Tako si zanesljivo vedel, na čigavo pomoč lahko računaš. To je bilo pomembno, saj so bili na tem področju glavni prehodi čez reko Savo, železnico, mejo itd.

Ob koncu 1942. leta je že obstajalo nekaj mladinskih grup, kot npr. v Kresnicah, Kresniških Poljanah, Jevnici in morda še kje. Nekateri od teh so obstojale le kratek čas, ker je večina fantov odšla januarja 1943 v NOV. Svojci teh so bili preseljeni v nemška taborišča, nekaj družin pa je odšlo v gozdove in so se kasneje zadrževale v civilnem partizanskem taborišču.

Posamezni ilegalni aktivisti OF so začeli ustanovljati prve mladinske organizacije šele v začetku leta 1943.

Kresnice: Februarja 1943 so prišli v Kresnice po naročilu sekretarja okrožja Strlekarja aktivista Jernej Udovič-Hrast in Tone Jeltnikar-Andrej iz Senožeti ter še neki »Branko«, da organizirajo mladinsko organizacijo. Sestanek je bil v gozdu »Laz« nad Kresnicami, prisostvovali pa so mu: Franc, Joža in Zinka Koncilija. Takrat so določili za predsednico Jožo Koncilija, čez nekaj dni sem v organizacijo vključila še Minko Jeltnikar in Frančko Dolenc. Vsak je dobil svojo zadolžitev. To je bil prvi odbor ZMS v Kresnicah.

Mala Dolga noga: Ivanka Lemut izjavlja, da je februarja 1943 pri njih ustanovila mladinsko organizacijo Anton Godec — Tomaž, članice pa so bile: Ivanka, Mici in Pepca Lemut,

Francka, Ančka in Mici Markič, Filip Hvala in Ivanka Jerant. Predsednica je bila Ivanka Lemut, ki jo je kasneje začetku 1944. leta »Francoz« sprejel tudi v SKOJ. Sestanke so imele pri Stengarju ali pri Markiču, vodili pa so jih večkrat Franc Penik-Jože, Anton Kimovec-Francoz in Janez Bricelj.

Mala Štanga: Po izjavi Marije Avsec-Planinšek je bila ustanovljena org. ZMS marca 1943. Članice pa so bile: Ivanka in Marija Avsec ter Alojzija Jerant, ki je bila predsednica. Kasneje je organizacija štela 7 članov, ker so pritegnile še Marijo Žgajnar, Marijo Lavrič, Ivanko Jerant in Ivana Petka.

Vnajarje: Marca 1943 sta Tone Godec Tomaž in Ivan Radman-Bosanc naročila Francki Možina in Tončki Marn, da zbereta mladino za ustanovitev mladinske organizacije. 15. 3. 1943 je bil pri Maroltovih sestanek, na katerega je prišlo 7 mladink: Marija in Francka Gale, Marija in Francka Marolt, Tonča Marn in Marija Kurent ter Marija Jančar. Te mladinke so tvorile odbor, predsednica pa je bila Francka Marolt. Kasneje je na področju Janč, Tujega grma, Dolgega Brda, Vnajarj in Besnice delovalo preko 30 mladincev, ki so bili izredno delavni, kar v tem sestavku ni mogoče popisati.

V začetku so navedene mladinske organizacije delale precej samoiniciativno. Šele ko so na področje kasnejšega okraja Kresnice prišli stalni ilegalni aktivisti: Anton Kimovec-Francoz, Ciril Gričar-Emil, Franc Mojšker-Frenk, Janez Bricelj in ko so imele mladinske organizacije vsakodnevni stik z njimi, je to postala tista prava organizacija. Seznanjali so nas s položajem na fronti in poudarjali nujnost, da se vse napredne sile vključijo v OF, ne glede na bivšo strankarsko pripadnost, upoštevajoč znane sklepe iz Dolomitske izjave.

Po njihovem prihodu se je znatno povečalo število mladinskih organizacij, ki so postale tudi bolj množične.

(se nadaljuje)

Ivan Beja-Bela, komandir 1. čete Zasavskega bataljona

Ivan Beja je bil rojen 25. 3. 1910 kot tretji od sedmih otrok Cesarjeve družine iz Selc št. 3 pri Tirni.

Oče Janez je bil zaveden Slovenec. Bil je udeleženec 1. svetovne vojne in koroški borec. Umrl je leta 1957.

Svoje otroke je vzgajal v zavedne Slovence. Njegovi potomci so veliko brali. Tudi mladi Ivan se je kalil ob očetu. Nasledil naj bi očetovo kmetijo, a mu je 2. svetovna vojna prekrizala načrte.

Ivan in oče sta Nema obsodila takoj po okupaciji. Nista hotela sodelovati z njimi. Že septembra 1941. l. se je Ivan povezal z Jožetom Gričarjem-Metodom. Bil je na sestanku od 18. na 19. september s skupino fantov v Selcah. Oktobra 1941 je sodeloval na sestanku na Savi pri Urankarjevih, pri Knausu, ki ga je vodil Lojze Hohk-

raut, narodni heroj, član CK ZK Slovenije. Od tedaj je ves čas do izdaje 30. 8. 1942 aktivno in organizirano delal za NOG. Ob izdaji je pred Nemci pobegnil in se prve dni septembra vključil v Moravško četo. Postal je ugleden bорец in tovariš. Kmalu je postal član KP. V četi je bil vodnik 1. voda. Ko je 17. novembra 1942 padel komandir čete Ivan Remic-Lovec, doma iz Nazarij v Savinjski dolini, je naslednji dan postal komandir 1. čete v Moravškem-Zasavskem bataljonu.

Ob veliki nemški ofenzivi, ki je imela v načrtu obkoliti in uničiti bataljon, se je ta premaknil iz bližine Zasavske gore — Roviškovca, na širši manevrski prostor. Bataljon je v kolovraški rebrbi pri Kolovratu 26. 2.

1943 naletel na Nemce. Komandir Ivan Beja-Bela je bil hudo ranjen, saj mu je krogla dumduмка raztrgala spodnjo čeljust in brado. Za nadaljnji boj je bil seveda nesposoben. Četo je potem vodil Ciril Gričar-Emil. Hudo ranjena Ivana so spravili borci h Grilovim, po domače Piročevim pri Kolovratu. Ker pa se ni čutil varnega, je od tam naslednjega dne odšel. Na Musetovem studentcu pri Brišah si je izpiral rano in si tešil žejo.

Nato je nadaljeval pot. Borci, ki so prišli ponj, so ga našli na Dolgem Brdu oz. Vrh nad Mlinšami. Položili so ga na nosila in ga odnesli na Miklavž nad Kresnicami. Prizor je bil mučen. Na nosilih je z ranjeno brado ležal komandir Beja. Govoriti ni mogel. K sebi je stiskal puško in jo poljubljajl.

Na zasilnem zdravljenju je bil v zemljanki pri Veliki vasi nad Kresnicami. Zdravniško pomoč mu je nudil dr. Polde Ukmar iz Litije. Zatem je odšel na Dolenjsko in se zdravil v bolnici v Kočevskem Rogu. Rana se je zacelila, vendar je ostal težak invalid. Na področje okraja Vače — Šentlambert je prišel oktobra 1943. Čez Savo ga je preko zastraženega savskega mostu prepeljal na vozu s slamo Karel Lovše z Grčanovimi konji.

Nato je bil Bela med pooblaščenici OZNE (organa za zaščito naroda) do osvoboditve. Po njej ga je napadla zahrbtna bolezen. Umrl je 11. 11. 1946 na svojem rojstnem domu v Selcah.

Milan Garantini

Komisija za delovna razmerja KOP Komunala Litija, 61270 Litija, Ponoviška 15

objavlja prosta dela in naloge:

1. kurjača centralne kurjave

Pogoji:

- končana šola tehnične smeri (kovinarske, IV),
- izpit B kategorije,
- opravljen strokovni izpit,
- poskusno delo traja tri mesece.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba DO KOP Komunala Litija, Ponoviška 15. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za delovna razmerja pri ŽTO-TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7, objavlja prosta dela in naloge

— čiščenja sanitarij na postaji Ljubljana

Pogoji:

- končana ali nedokončana osemletka,
- enomesečno poskusno delo.

Stanovanje ni zagotovljeno. Osebni dohodek znaša od 300.000 din do 400.000 din. Delo se opravlja v izmenah.

Prijave sprejema kadrovska služba ŽTO-TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7 v 15 dneh po objavi.

Prijavljene kandidate bomo obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

mali OGLAS

Prodam centralno trajnožarečo peč 30.000 kal. z garancijo. Naslov v uredništvu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
našega dragega
očeta, brata, deda,
pradedna in strica

PETRA VODENIKA st.

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, ki ste se mu poklonili in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se UKC Ljubljana — oddelku nevrokirurgije. Za cvetje se zahvaljujemo delovnim organizacijam: Geološki zavod Ljubljana, Zdravstveni dom Litija, OŠ Šmartno, Kovina Šmartno.

Posebno se zahvaljujemo tov. Binetu Jesenšku za poslovilne besede, pevcem iz Polšnika, gospodu dekanu Masniku in župniku iz Šmartna za opravljen obred.

Vsem, ki so se z lepo mislijo poslovili od njega, še enkrat hvala.

Vsi njegovi

Ljubitelji kina!

Spoštovani prijatelji kina, lep pozdrav. Po krajšem premoru je zopet med vami filmska razglednica.

Najprej pa vam bi rad povedal nekaj besed o delovanju našega kinematografa. Kot verjetno vsi veste, je gospodarska situacija v naši državi na zelo nezavidljivem položaju. Vsepovsod se čuti veliko pomanjkanje sredstev za normalno poslovanje. Na zelo nezavidljivi ravni je tudi litijski kino. Litija je bila gna prvih, ki je dobila svoj kino. Žal se v stavbo in aparature ni veliko vlagalo in kino je kmalu zaprl svoja vrata. Tako je bil naš kraj nekaj let brez te kulturne ustanove. Med tem pa se je nekaj ljudi le borilo in leta 1985 je kino oživel v znani dvorani na Stavbah, ki je bila ob prvi predstavi nabito polna. V začetku je bilo še veliko težav, saj se je poznalo, da so aparature že precej iztrošene. Vendar z veliko volje in veselja delavcev, ki so delali v kinu, je le-ta oživel in začel izpolnjevati svojo nalogo — zabavati gledalce in jim poživljati puste popoldneve.

Predstave so bile vedno dobro obiskane, kar pa žal ne velja več v zadnjem času. Sedeži v dvorani vse bolj samevajo. Kaj je temu vzrok, je težko reči. Prav gotovo to ni program, saj so filmi sila skrbno izbrani in prav gotovo bi se za vsakega našlo dovolj navdušencev. Tudi cena ne more biti vzrok, saj vstopnica velja 1.000.— din, kar pomeni, da je to najcenejša kino vstopnica v Sloveniji. Žaradi slabega obiska tone naš kinematograf v vse globlje težave. Kot primer naj navedem,

da najem enega filma velja od 50.000.— do 150.000.— din. To pomeni, da je film vsaj delno pokrit, če si ga ogleda najmanj 150 obiskovalcev. Žal pa naše veliko mesto tega ni sposobno. Ali res? Kljub problemom pa odgovorni ne izgubljajo volje in še naprej z veseljem širijo film med nas in si obetajo boljše čase. Pričakujejo tudi vaše želje o tem, kakšne filme bi si radi ogledali. Mnenja in želje lahko sporočite neposredno v kinu ali pa tov. Pavlici na Delavski univerzi. Sodelujmo torej pri izbiri programa in pomagajmo kinematografu iz težav, kajti brez njega bomo zopet siromašnejši za en kulturni objekt.

Ob koncu naj vas povabim še na ogled treh filmov, ki bodo na sporedu proti koncu junija.

Film Stvar bomo zavrteli 22. in 23. 6. Pripoveduje o STVARI, ki se je osvobodila objema večnega ledu na Antarktiki, je strašnega videza in sposobna, da se spremeni v kakršnokoli obliko.

Priplazi se do tabora znanstvene ekspedicije in vse po vrsti spreminja v pošasti. Na koncu ostaneta le dva — bosta preživela? 25. in 26. junija ši lahko ogledate še ameriški film ŽELO, ob koncu meseca pa še avstralski film PRICA. Slednji pripoveduje o mladem fantiču, ki je nehote pričr okrutnemu umoru. Njegovo življenje postane po tem dogodku prava mora.

Tako, to bi bilo za tokrat vse. Odločite se, ali si boste katerega od filmov tudi ogledali. Moje mnenje je, da ogled kateregakoli filma ne bo izguba časa.

Gorazd Mavretič

Otroci, šolarji in starši!

Počitnice so tu in pred vami je julijski poletni program za otroke v litijem kinu. Pripravili smo tri risanke in en fantastični film. Vsak film bomo zavrteli dvakrat — v ponedeljek in torek, vsakokrat ob 17. uri.

V ponedeljek, 4. 7., in 5. 7., bo na sporedu ameriška risanka Medvedki nežnega srca. To je prijetna zgodba o medvedkih, ki živijo na oblakih in prihajajo na zemljo, da bi pomagali tistim, ki jih nihče ne mara. Seveda tudi brez čarovnice ne gre...

11. in 12. julija vas bo zabaval zajček, ki ga poznate že iz televizijskih risank.

Kaj vse se lahko zgodi, če otroci brskajo po starem podstrešju, boste izvedeli v jugoslovanskem fantastičnem filmu Skrivnost starega podstrešja, ki bo na sporedu 18. in 19. julija.

Zadnji teden v juliju, 25. in 26., pa se bodo na platnu dogajali čudeži, seveda v risanki Čudežni gozd, kjer vlada okrutni kralj. Kot vedno bo tudi tokrat dobro zmagalo nad zlim.

Otroci! Ob ponedeljkih in torkih se torej dobimo v litijem kinu! Pa prijetne počitnice vam želimo!

Kino Litija

Planinstvo ni samo šport, je tudi kultura

Pred dnevi smo sedeli v pisarni direktorja Založbe Borec in se pomenkovali. Skozi odprta okna je vdiral hrup z ulice, spodaj pod nami so nenadoma zacvilile gume, ko je nekdo le preveč »korajžno« pritisnil na plin, pa je bilo treba nenadoma ustaviti. V sosednji pisarni so drdrali pisalni stroji, pred nas pa so stopale planine, svet tišine in brezmejnega zanosa, se vrstile markacije na življenjski poti prvega moža Planinske zveze Slovenije. Zanimalo nas je vse; o planinah in njegovem življenju, ki je že vrsto let tako tesno povezano z njimi. In nastal je tale zapis.

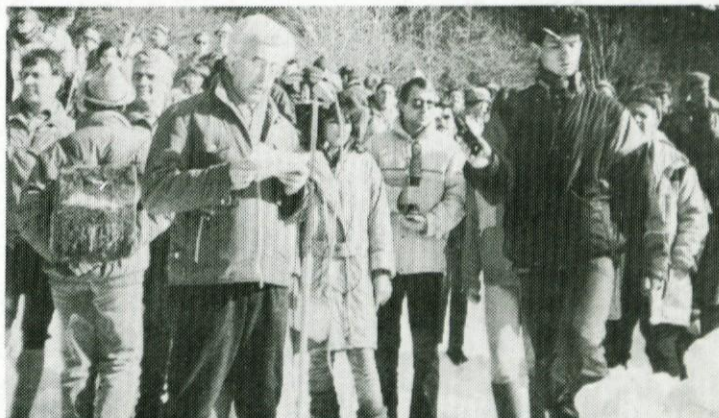
Tovariš Oblak, za začetek nam povejte kaj o sebi.

Rodil sem se v smledniškem gradu, še bolj rečeno, na vozu otave. Od prvega leta starosti pa do vojne sem živel v Škofji Loki. Vojna me je vrgla v različna obdobja, kot je pokojni profesor Tine Orel zelo podrobno opisal. Leta 1948 sem se vrnil z odsluženja vojaškega roka, potem sem po odločbi direkcije za industrijo, rudarstvo in tekstil nastopil službo v Predilnici Litija kot vodja obola in plana. Delal sem skupaj s tovarišem Jožetom Vizlarjem, ki je bil šef finančne in planske službe. To je bil čas velikega entuziazma in aktivnosti. Spominjam se, da smo takrat ustanovili kulturno društvo Tone Premk-Sine in

razvili folklorno dejavnost. Česa vse takrat nismo počeli! Odprli smo podružnico NB, ker smo morali do takrat za vsako malenkost v Ljubljano, ustanovili pa smo tudi hranilno kreditno službo.

Po ustanovitvi mestnih občin sem prevzel vodstvo oddelka za finance, gospodarstvo in komunalne zadeve. Leta 1967 sem se zaposlil v zdravstveni službi ZD Domžale — Litija, 1967 pa sem se zaposlil na republiškem sekretariatu za finance. Od tu sme šel potem za pomočnika zveznega sekretarja za finance v Beograd, se po mandatu vrnil in nato prevzel mesto direktorja Založbe borec, kjer se mi prav v teh dneh izteka mandat.

štva so preveč zaprta sama vase in premalo povezana z družbenopolitičnimi dejavniki v občini. Zato bomo že v juniju sklicali na Kalu sestanek z zasavskimi društvi in vodstvi družbenopolitičnih organizacij teh občin. Dalje bomo »oživeli«

Tovariš Marjan Oblak govori na proslavi pred Valvasorjevim domom pod Stolom

KOŠARKA

Končali s tekmovanjem

Starejši pionirji (roj. 1974) so končali tekmovanje v zasavski ligi. Sodelovale so štiri ekipe. Zasedli so drugo mesto. S tekmovanjem bodo zopet nadaljevali v mesecu novembru v okviru pionirskega košarskega festivala.

Pionirke pa so v območni ligi zasedle tretje mesto.

Rezultati:
STAREJŠI PIONIRJI
Zagorje : Kovina 60:35
Kovina : Hrastnik 36:33
Rudar : Kovina 24:55

Kovina : Zagorje 35:54
Hrastnik : Kovina 52:39
Kovina : Rudar 51:30

STAREJŠE PIONIRKE

Labod : Kovina 42:37
Kovina : Šentvid 38:40
Hrastnik : Kovina 39:36
Kovina : Labod 39:40
Šentvid : Kovina 44:40
Kovina : Hrastnik 42:21

Občinsko prvenstvo v košarki

Odigrano je bilo odprto občinsko prvenstvo v košarki. Nastopati niso smeli samo igralci, ki so registrirani za člansko ekipo. Sodelovalo je sedem ekip: Predilnica, Študenti, Libija-center, Kovina, Clip-persi, Gabrovka in Jablanica. Igrali so po pokalnem sistemu (na izpadanje). V tekmi za prvo mesto sta igrali ekipi Predilnice in Študentov.

Rezultat: Predilnica : Študenti 46 : 39 (po podaljških)

Tekmovanje je bilo organizirano zelo dobro. Največ zaslug za dobro organizacijo imata Bojan Siler in Smajo Safič. Tekmovanja si je ogledalo veliko število gledalcev. V mesecu septembru bo zopet potekalo tekmovanje. Vabimo še ostale ekipe iz drugih krajev občine, da se udeležijo prvenstva.

Zdravko Špes

Kako pa ste začeli z delom v planinski organizaciji?

Pravzaprav sem začel že kot otrok. Z očetom in sestro sva pasla kostrune in koze po blegoškem in lubniškem pobočju. Po vojni sem se vključil v obnovo planinskega doma na Lubniku. Po prihodu v Litijo pa smo z Jožetom Ženom, Janezom Grebencem, Lavrinom in Ferijem začeli z organizacijo lastnega društva. Prej smo imeli namreč skupno društvo z Zagorjani. Sklenili smo, da moramo zgraditi tudi dom na Jančah. Tega smo resnično zgradili s prostovoljnimi delom ob nedeljah. Takrat je bila namreč sobota še delovni dan. Začeli smo tudi s povezovanjem z Zasavjem. Odprli smo zasavsko planinsko pot. Tako sem leta 1970 postal predsednik meddruštvenega odbora za Zasavje, leta 1972 pa sem postal predsednik izvršnega odbora PZS in predsednik meddruštvenega odbora ljubljanske regije. V tem času sem se namreč preselil iz Litije v Medvode, kjer smo začeli sodelovati tudi z Gorenjsko. Ko sem služboval v Beogradu, sem se, razumljivo, vključil tudi v delo zveze v jugoslovanskem merilu. V tem času pa sem se intenzivno vključil tudi v delo odbora za sanacijo koč na Kredarici, postal predsednik Planinskega društva Ljubljana — Matica. 21. novembra 1987 pa sem postal predsednik Planinske zveze Slovenije.

Kakšen je vaš delovni motto kot predsednika PZS?

Predvsem me vodi misel, da moramo bolj poživiti delo društev, predvsem na relaciji medsebojnih odnosov. Mnoga dru-

dogovor o izgradnji visokogorskih planinskih postojank, ki ga je slovenski izvršni svet že sprejel in verificiral. Podpis tega dogovora je pred vrati. Zavzemam se tudi za to, da moramo vse objekte, ki smo jih začeli obnavljati letos, tudi končati. Tako bo letos končana Erjavčeva koča na Vršiču, kompleks v dolini Krnskega jezera, zaključena bodo dela na Kokrškem sedlu in pa na Grohatu. Seveda ne smemo pozabiti Sedmerih jezer, kjer se tudi letos zaključuje razširitev doma.

Kot tretje pa bi navedel, da se moramo še bolj odpreti svetu. Mislim, da bo srečanje na Mačkovljah pri Trstu ena od tovrstnih priložnosti. Povedati moram tudi to, da se pripravljamo na pomembne obletnice naše organiziranosti. Planinstvo ni samo šport, je tudi kultura, ki se odraža na različnih področjih. Planinska organizacija je tista, ki ni nikoli uničevala narave. Pustila jo je tako, kot je, skozi njo je naredila samo pot. V tem se močno ujemamo tudi z varuhi narave.

Kaj vam pomeni pot v planine? Ho-dite raje sami ali v skupinah?

Oboje je prijetno. Če si samohodec, potem se človek ne bi smel podajati na daljše ture. Hoja v skupini je prijetna, ljudje se pogovorijo med seboj, se drug drugemu odpro, pa tudi učijo se drug od drugega. Tako tudi v življenju mnoge stvari lažje prenašajo. Izoblikuje se resnično tovarišvo, kar je nekaj najdragocenejšega.

Tovariš Marjan, hvala za tale pogovor in veliko uspehov tudi v prihodnje!

Pogovor zapisal:
J. SEVLJAK

NOGOMET

Turnir v malem nogometu

TVD Partizan Litija je dne 29. 5. organiziral turnir na Graški Dobravi v malem nogometu. Čeprav je organizator pričakoval večje število ekip, se je na igrišču pri osnovni šoli zbralo 10 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Krotendorf, ki je za uspeh prejela pokal in žogo. Druga je bila ekipa Mački in tretja ekipa Čeznem da te zeznem, ki sta prav tako prejeli pokale. Najboljši strelec na turnirju je bil Iztok Štrus, ki je v 4 tekmah dosegel kar 12 golov.

Rezultati finalnega dela:

Krotendorf : Čeznem da te zeznem 3 : 2
Krotendorf : Mački 3 : 2
Mački : Čeznem da te zeznem 4 : 4

Stane Kokalj

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Dušan Gnezda, Franc Končar, Marina Krnel, Gorazd Mavretič, Slavko Rokavec, Marjan Šuštaršič, Boris Žužek, Jelka Belec (lektorica Glasila občanov). Predsednik izdajateljskega sveta: Miro Kaplja. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC, TOZD Grafika Novo mesto. Tisk: A. Jovanovič, Litija. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-102. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

© MERKUR KRANJ

KOVINA

OBIŠČITE NAS V PRODAJALNI TEHNIKA — LITIJA

Na specializiranem prodajnem oddelku je predstavljen celoten proizvodni program priznanega proizvajalca krogljčnih ventilo-
lov, pip in čepov

KOVINA

Šmartno pri Litiji

- krogljčni ventili za vodo, zrak, mestni plin, aceti-
len, butan — propan, kisik, tekoče naftne deriva-
te, olja itd.
- izlivni, podometni in polnilni krogljčni ventili
- odzračevalni ventili s cevčico
- regulacijski elementi in pribor za ogrevalne
sisteme
- toplotno varovalo
- varnostni sklop za grelnike vode
- izlivni utripni ventil ekonomik in drugi specialni
ventili

V času uvajanja specializiranega odde-
lka in akcijske prodaje do 30. junija
1988 velja pri nakupu

15%
tovarniški popust

Ob nakupu vam bomo s strokovnimi nasveti radi pomagali.

© MERKUR KRANJ

